Minister
Klimatu i Środowiska

DOZE-VIII.0500.3.2026.KB
4598530.19134017.15429117
Warszawa, 03-11-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Pana Posła Tadeusza Woźniaka (K10INT20280)

Temat: w sprawie możliwości wykorzystania w biogazowniach biomasy roślinnej pochodzącej z rodzinnych ogrodów działkowych oraz utrzymania terenów zieleni

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT20280 Posła Tadeusza Woźniaka przekazuję odpowiedź opracowaną przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Na wstępie należy wyjaśnić, że przy klasyfikacji omawianych odpadów należy uwzględnić definicję odpadów komunalnych określoną w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2026 r. poz. 1328). Zgodnie z tą definicją przez odpady komunalne należy rozumieć odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców, które ze względu na charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, przy uwzględnieniu ustawowych wyłączeń. Definicja obejmuje również bioodpady komunalne zbierane selektywnie.

Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach, przez bioodpady rozumie się m.in. ulegające biodegradacji odpady z ogrodów i parków.

Biorąc pod uwagę powyższe definicje, odpady powstające w wyniku pielęgnacji roślin na rodzinnych ogrodach działkowych (dalej: ROD) oraz terenach zieleni publicznej co do zasady będą stanowiły odpady komunalne. Przy ich klasyfikacji należy uwzględnić rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10). Rozporządzenie przewiduje podgrupę 20 02 obejmującą odpady z ogrodów i parków, w tym odpady z cmentarzy, w której ujęto kod *20 02 01 – odpady ulegające biodegradacji*. Należy jednocześnie wskazać, że za prawidłową klasyfikację odpowiada każdorazowo wytwórca odpadów, który posiada informacje niezbędne do nadania właściwego kodu.

Uzupełniająco należy wskazać art. 1b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025 r. poz. 733), zgodnie z którym do postępowania z odpadami komunalnymi stanowiącymi części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych lub cmentarzy, a także z targowisk, stosuje się przepisy dotyczące postępowania z bioodpadami stanowiącymi odpady komunalne. Przepis ten odnosi się do sposobu postępowania z takimi odpadami i należy go odczytywać łącznie z definicją odpadów komunalnych zawartą w ustawie o odpadach.

Jednocześnie klasyfikacja odpadów powinna każdorazowo uwzględniać rzeczywiste źródło ich powstania, charakter prowadzonej działalności oraz właściwości odpadów. Zakwalifikowanie odpadów roślinnych do grupy innej niż grupa 20 (odpady komunalne) może być uzasadnione w szczególności, gdy:

- odpady roślinne pochodzą z działalności rolniczej, produkcyjnej działalności ogrodniczej lub leśnej - w takim przypadku mogą zostać zakwalifikowane do grupy 02,

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

- odpady roślinne powstają w ramach innych procesów technologicznych lub produkcyjnych.

Odnosząc się do zasad przekazywania odpadów komunalnych powstających na terenach ROD, należy wskazać, że właściciele ROD nie mogą samodzielnie przekazywać wytworzonych przez siebie odpadów do instalacji. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są odpowiedzialne za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych, do których należy zaliczyć ROD, rada gminy decyduje czy obejmuje je systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych mogą przy tym, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia uchwały, złożyć pisemne oświadczenie o wyłączeniu się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę na podstawie tej uchwały.

W związku z powyższym, jeżeli ROD objęty jest gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych, to za ich odbiór odpowiada podmiot realizujący te zadania na rzecz gminy. Jeżeli natomiast gmina nie objęła nieruchomości niezamieszkałych tym systemem lub właściciel nieruchomości zrezygnował z uczestniczenia w nim, możliwe jest zawarcie indywidualnej umowy z podmiotem odbierającym odpady z tej nieruchomości.

W odniesieniu do odpadów powstających w wyniku pielęgnacji terenów zielonych możliwa jest natomiast sytuacja, w której podmiot świadczący taką usługę przekazuje powstałe odpady do instalacji. Podmiot prowadzący działalność polegającą wyłącznie na opróżnianiu koszy ulicznych, pielęgnacji terenów zielonych lub sprzątaniu ulic i targowisk może, ale nie musi być podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o odpadach, wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej. Wobec powyższego, istotna jest zatem treść umowy łączącej strony.

Jeżeli w umowie wskazano, że wytwórcą odpadów jest zlecający wykonanie usługi, wówczas podmiot wykonujący usługę jest odbierającym odpady komunalne. Wówczas przy spełnieniu wymagań określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (m.in. posiadanie wpisu do rejestru działalności regulowanej, spełnieniu wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz.U. 2013 poz. 122) oraz wymagań dla podmiotów transportujących odpady określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów (Dz.U. 2016 poz. 1742), możliwe jest przekazanie przez podmiot wykonujący usługę pielęgnacji zieleni odpadów bezpośrednio do instalacji uprawnionej do ich przetwarzania.

Odrębną kwestią jest natomiast możliwość wykorzystania odpadów komunalnych w instalacjach produkujących biogaz rolniczy. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2015 poz. 478) (dalej: ustawa o OZE), zawiera odrębne definicje „biogazu" oraz „biogazu rolniczego", a celem ostatnich zmian legislacyjnych było doprecyzowanie i uszczelnienie zasad funkcjonowania sektora biogazu rolniczego poprzez jednoznaczne wskazanie substratów właściwych dla tego rodzaju działalności. Wprowadzone ustawą z dnia 9 października 2025 r. o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1535) doprecyzowanie definicji biogazu rolniczego miało na celu usunięcie pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych dotyczących substratów dozwolonych do produkcji biogazu rolniczego oraz jednoznacznie wykluczyło możliwość wykorzystywania odpadów komunalnych jako substratów w biogazowniach rolniczych.

Jednocześnie w ramach wskazanej nowelizacji doprecyzowano art. 2 pkt 2 lit. e ustawy o OZE w zakresie sposobu pozyskiwania biomasy roślinnej pochodzącej z utrzymania terenów zielonych. Zgodnie z obecnym brzmieniem tego przepisu biogazem rolniczym jest również gaz

otrzymywany w procesie fermentacji metanowej biomasy roślinnej pochodzącej z utrzymania terenów zielonych, wyłącznie pozyskanej bezpośrednio przez wytwórcę biogazu od producenta tej biomasy. Oznacza to, że biomasa ta powinna zostać pozyskana przez wytwórcę biogazu bezpośrednio od podmiotu, u którego powstaje w związku z utrzymaniem terenów zielonych, bez udziału podmiotu pośredniczącego w jej zagospodarowaniu.

W konsekwencji biomasa roślinna pochodząca z utrzymania terenów zielonych może być wykorzystywana do produkcji biogazu rolniczego, jeżeli spełnia warunki określone w art. 2 pkt 2 lit. e ustawy o OZE. W odniesieniu do biomasy powstającej na terenach ROD możliwość jej wykorzystania należy oceniać również z uwzględnieniem opisanych powyżej zasad kwalifikacji i gospodarowania odpadami. Jeżeli natomiast dany materiał stanowi odpad komunalny, jego wykorzystanie do produkcji biogazu rolniczego jest wyłączone.

Nie oznacza to jednak ograniczenia możliwości energetycznego wykorzystania odpadów komunalnych. Przeciwnie, znaczący potencjał rozwojowy pozostaje w obszarze instalacji wytwarzających biogaz inny niż biogaz rolniczy. Wytwarzany z nich biogaz może być następnie wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej lub ciepła lub po dalszym oczyszczeniu do produkcji biometanu.

Odnosząc się do kwestii danych dotyczących ilości biomasy roślinnej pochodzącej z ROD oraz pielęgnacji terenów zielonych, należy wskazać, że obowiązujący sposób raportowania danych przewiduje składanie sprawozdań w podziale na rodzaj prowadzonej działalności przez podmioty realizujące zadania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (odbieranie/zbieranie odpadów) a nie źródło powstania odpadów. W związku z powyższym nie jest możliwe przekazanie danych o odpadach, które powstały wyłącznie na ROD lub w wyniku pielęgnacji terenów zielonych.

Niezależnie od powyższego, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi działania ukierunkowane na dalszy rozwój sektora biogazu i biometanu, obejmujące zarówno rozwiązania regulacyjne, jak i instrumenty wsparcia finansowego. Obejmują one m.in. weryfikację poziomu cen referencyjnych, w tym dla instalacji wytwarzających energię elektryczną z biogazu innego niż biogaz rolniczy, a także analizę możliwości dalszego ograniczenia obciążeń administracyjnych związanych z realizacją inwestycji. W tym zakresie rozważane jest zwolnienie z obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach instalacji wytwarzających biogaz inny niż biogaz rolniczy o mocy do 0,5 MW. Rozwiązania te wpisują się w działania zmierzające do poprawy warunków inwestowania i dalszego rozwoju sektora biogazu. Ponadto, wykorzystanie biomasy w postaci bioodpadów komunalnych jest możliwe na potrzeby wytwarzania biometanu. Obowiązujący system wsparcia operacyjnego (FIP) dla wytwórców biometanu przewiduje bardzo zbliżoną cenę referencyjną dla biometanu z biogazu rolniczego oraz dla biometanu z biogazu innego niż rolniczy – odpowiednio 545 oraz 538 zł/MWh. Co więcej, wprowadzony do ustawy o OZE system aukcyjny dla biometanu nie przewiduje podziału cen referencyjnych ze względu na rodzaj wykorzystanego biogazu, lecz tylko ze względu na moc instalacji – to rozwiązanie umożliwia rozwój biogazu innego niż rolniczy.

Rozwój rynku biogazu innego niż rolniczy umożliwią również ostatnie zmiany wprowadzone do ustawy – Prawo energetyczne, które mają zapewnić możliwość przyłączania biometanowni do sieci gazu ziemnego. Zmiany dotyczą biometanu wytwarzanego zarówno z biogazu jak i biogazu rolniczego.

W celu rozwoju rynku biogazu, w tym biogazu innego niż rolniczy Ministerstwo zabiega o uruchamianie programów priorytetowych w ramach wsparcia inwestycyjnego dedykowanych rozwojowi rynku biogazu i biometanu. Przykładami takich programów są:

- FEnIKS – Część 2 „Rozwój OZE", w którym uruchomiono II nabór przeznaczając 200 mln zł na biometan oraz 100 mln na biogaz. W pierwszym naborze wpłynęło 48 wniosków o wartości blisko 1,6 mld zł, w tym 31 dotyczących biometanowni.
- „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez wykorzystanie biometanu" o całkowitym budżecie 800 mln zł. W I naborze budżet wynosił 400 mln zł.

- „Wysokosprawna kogeneracja z biogazu wytwarzanego z biomasy, w tym z odpadów komunalnych” o całkowitym budżecie 1 mld zł. Budżet pierwszego naboru, ogłoszonego 31 sierpnia 2026 r. i trwającego do 30 listopada 2026 r., wynosi 400 mln zł.

Powyższe potwierdza, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmuje działania zmierzające do zwiększenia poziomu wykorzystania biomasy do produkcji biogazu, w tym lokalnie powstającej biomasy roślinnej z rodzinnych ogrodów działkowych i terenów zieleni miejskiej.

Podejmowane są kolejne inicjatywy legislacyjne mające na celu rozwój rynku biogazu i biometanu lecz nie dotyczącą one rozszerzenia katalogu substratów możliwych do wykorzystania w biogazowniach, w tym rolniczych albo zmiany zasad kwalifikowania i zagospodarowania biomasy pochodzącej z terenów zielonych. Kształtowane przez lata zasady funkcjonowania biogazowni rolniczych przyczyniły się do rozwoju tego rodzaju inwestycji. Mając na uwadze ograniczony katalog substratów dopuszczonych do wykorzystania w biogazowniach rolniczych wprowadzono szereg przepisów ułatwiających ich funkcjonowanie dotyczących m.in. prowadzenia działalności regulowanej, oceny oddziaływania na środowisko, wykorzystania pofermentu. Odpady komunale nie stanowią „stabilnego/bezpiecznego” substratu, mogą zawierać różnego rodzaju zanieczyszczenia, a ich dopuszczenie do produkcji biogazu rolniczego rodziłoby konieczność zaostrzenia przepisów, w tym sanitarnych, środowiskowych. Dlatego też resort klimatu nie przewiduje zmian w zakresie biogazu rolniczego lecz podejmuje działania aby ułatwić rozwój rynku biogazu innego niż rolniczy.

Podsumowując, w opinii Ministerstwa Klimatu i Środowiska, obowiązujące przepisy ustawy o OZE nie ustanawiają generalnego zakazu wykorzystania biomasy roślinnej pochodzącej z utrzymania terenów zielonych w biogazowniach rolniczych. Możliwość wykorzystania konkretnego materiału należy oceniać z uwzględnieniem przesłanek określonych w art. 2 pkt 2 lit. e ustawy o OZE, w szczególności wymogu bezpośredniego pozyskania biomasy przez wytwórcę biogazu od jej producenta, oraz jej prawidłowej kwalifikacji na gruncie przepisów dotyczących gospodarki odpadami.

Z uwagi na konsekwencje prawne związane z wykorzystaniem do produkcji biogazu rolniczego substratów niespełniających wymagań określonych w ustawie o OZE, w przypadku wątpliwości dotyczących możliwości wykorzystania konkretnego rodzaju biomasy zasadne jest uprzednie wyjaśnienie tej kwestii z Dyrektorem Generalnym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, jako organem właściwym w sprawach działalności regulowanej w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego.

Z wyrazami szacunku

Sławomir Ćwik
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM.